Stan setkávání

Původ materiálu
Tomáš Pavelka
Pořadí v lekci
32

Exodus 25–30.35–40

Pět kapitol pojednává o zhotovení Stanu setkávání, vybavení tohoto stanu, kněžských rouchách atd. Při výkladu můžeme zůstat na pouhém popisu a užití názorných pomůcek.

Pomůcky

http://www.fluvannacc.com/vrtab.html — model stanu setkávání ve virtuální relitě
http://www.3dbibleproject.com/en/default.htm — model stanu setkávání ve virtuální relitě

http://louny.evangnet.cz/tabernacle.pdf — papírový model Stanu setkávání

Pro učitelku

Udělají z akáciového dřeva schránu dva a půl lokte dlouhou (25,10) Loket dkutečně měří jako loket dospělého člověka od prostředníčku k lokti. V dnešních mírách měla archa asi 1,31×0,79×0,79 m. Akácie je trnitý strom; z jeho smůly se dělá arabská guma, která se přidává do želé bombonů, třeba do medvídků. Jeho kůra je velmi hořká a používá se k léčení.

Tyče zůstanou v kruzích, nebudou vytahovány. Tyče byly na nošení archy a archa měla být stále připravena k přesunu. Protože Hospodin je jakoby stále na cestě, nejde ho „uvěznit“ na jednom místě. Přichází jenom tam, kam chce. „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.“ (Jan 14,23)

Do schrány uložíš svědectví, které ti dám. (25,16) Tj. kamenné desky s desaterem. Podle Ex 16,33–34 a Numeri 17,25–26 byla v arše také nádoba s manou a áronova hůl.

Cherubové budou mít křídla rozpjatá vzhůru; svými křídly budou zastírat příkrov. (25,20) Cherubové v Genesi chrání zahradu Eden po vyhnání Adama a Evy, v Ezechielovi mají cherubové dva páry křídel – křídly vztaženými nahoru podpírají trůn Boží. Dva jsou možná z toho důvodu, že kdyby byl jeden, Izraelci by jej mohli mylně považovat za obraz Boha. Na arše jsou jako znázornění služebníků, mají sklopenou hlavu, ale není vidět, komu se klaní – protože

Bůh je neviditelný. Bůh jakoby „sedí“ nad archou na neviditelném trůnu, archa je jakoby podložka jeho nohou (1 Par 28,2).

Plán archy atd. dal Hospodin Mojžíšovi již před tím, než si Izraelci udělali tele. Lidé jsou příliš slabí a proto si místo neviditelného Boha vždycky najdou něco, čemu by se klaněli. Člověk potřebuje něco vidět, aby si byl jistější – malé děti často spí s medvídkem atd. Bůh vyšel Izarelcům vstříc a archou alespoň naznčil, kde je jeho trůn. Archa má právě sloužit jako trůn Boží. Ve zlatém teleti se Izraelci klaněli stvoření – a příznačně nižšímu stvoření, nerozumnému teleti. Na arše se naopak i to nejvyšší stvoření, vyšší než lidé, andělé chrubové, sklání před Bohem. To chtěl dát Bůh Izraelcům jako pomoc, ale oni byli nedočkaví a udělali si tele. Archa sloužila jako pomůcka, dokud nepřišel Kristus, který je jediným pravým (a viditelným) obrazem Boha.

Návrh výkladu

1. Bůh je neviditelný a je všude, ale slitoval se nad Izraelci a dal jim znamení, kde se s ním jaí setkávat. Bůh jakoby trůní nad archou a archa je podnožka jeho nohou.
2. Izraelci se klaněli teleti – a to je zvíře, které je míň, než člověk. Na arše jsou cherubové, kteří jsou mocnější než lidé a přece se i oni klaní Bohu, který je nejvyšší.
3. Popis celého Stanu (viz níže)

Jak to celé vypadalo

(provázet názornými ukázkami)

1. Kolem celého stanu bylo nádvoří, ohrazené látkovým plotem. Na délku mělo asi 45 metrů s dvaceti sloupy, a na šířku 23 metrů s seseti sloupy. Plot měl výšku asi 2,5 metru. Sloupy měly dolebro nzové patky (vypadá asi jako hodně tmavé zlato). Sloupy byly nahořes spojené tyčemi a na nich na stříbrných kroužcích vyselo plátno. Na východní straně nádvoří byl stan s archou. Venku před stanem stál oltář na zápalné oběti a velká nádoba na omývání. Nádvoří mělona západě vchod, který byl zakrtytý fialovým vyšívaným závěsem.
2. Stan setkávání vypadal z venku jako stan z tuhé kůže, docela jako obyčejný stan. Pod tou tuhou kůží byla beraní kůže obarvená na červeno. V tom stanu byl další stan. Z venku byl přikryt plachtami z kozí srsti (asi jako vlněný svetr), pak byla ohrada ze zlatých desek a nakonec byl stan z jemného plátna fialové a modré barvy, na které byli vytkáni cherubínové, celé pospojované zlatými sponkami. Do toho stanu směli jen kněží, ostatní izraelci směli jen do nádvoří. Stan byl v jedné třetině rozdělen oponou, za kterou už směl jenom velekněz a nikdo jiný. Celý stan měl asi 5m na řířku a 15m na délku (část před

oponou byla velká asi jako naše modlitebna bez uličky u kamen a strop byl asi dvakrát vyšší než v naší modlitbeně.

3. Přímo před oponou stál zlatý kadidlový oltář. Kadidlo je taková voňavá smůla, voní asi jako vánoční františek nebo purpura, takže stan byl stále plný vonného dýmu. Nalevo stál zlatý sedmiramenný svícen, ve kterém se svítilo olejovými lampičkami. Napravo byl zlatý stůl, na který se denně dávalo dvanáct chlebů za dvanáct pokolení izraele.
4. Za opnou pak byla archa úmluvy, k té směl jenom velekněz.
5. Kněží měli dlouhé bílé řízy a turbany na hlavě. Velekněz měl přes tu řízu převlečený ještě fialový oblek, na kterém byly dole granátová jablka a zvonečky, které zvonily, když chodil. Na prsou měl na zlatém řetízku zavěšenu dastičku z dvanácti drahými kameny, nak kterých bala napsána jména dvanácti synů izraele. Na trubanu měl zlatý květ, do kterého bylo vyryto: „Svatý Hospodinu“.

Kam dále

NŠ Louny

Cílová skupina

Školní

Katechetické cykly

NŠ Louny

Biblický odkaz (kat)

Exodus 25–30

Exodus 35–40